

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetki szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Kryteria oceny prac z wyobraźni – klasy 4, 5, 6

Podstawa programowa zaleca w młodszych klasach wprowadzać zadania odpowiednie dla tego etapu rozwoju psychofizycznego dziecka i jego możliwości percepcyjnych, czyli przede wszystkim z wyobraźni i z pamięci. Ze względu na specyfikę takiej twórczości definiowanie i egzekwowanie ścisłych wymogów dotyczących zgodności z tematem, jakości techniczno-formalnej czy estetycznej powinno ustąpić pobudzaniu kreatywności. Pamiętajmy ponadto, że u młodszych dzieci kreacja plastyczna pełni głównie funkcję zabawową, wychowawczą, terapeutyczną. Powinna przynosić uczniom poczucie samorealizacji, rozładowania stresów, wzrost pewności siebie i dumę. Mając na uwadze te priorytety, można za punkt wyjścia i oparcia przyjąć poniższe zestawienie.

Szczegółowe kryteria oceny:

- zaangażowanie w proces twórczy, zainteresowanie przedmiotem,
- wartości wykonanej pracy – oryginalność pomysłów, ekspresja, technika,
- postępy w przyswajaniu wiedzy o elementach języka sztuki,
- rozwój umiejętności zastosowania kolejnych poznawanych środków plastycznych,
- sprawność manualna,
- terminowa realizacja zadania,
- omówienie wykonanej pracy,
- przygotowanie do zajęć (np. przyniesienie materiałów plastycznych),
- zorganizowanie i sprzątnięcie stanowiska pracy.

Przykładowe wymagania na poszczególne oceny (wymagania na ocenę wyższą zawierają wymagania na ocenę niższą):

Ocena dopuszczająca Wymagania konieczne	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zazwyczaj przychodzi na lekcje, • czasem jest przygotowany do zajęć, • częściowo realizuje zadania.
Ocena dostateczna Wymagania podstawowe	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • zazwyczaj jest przygotowany do lekcji, • zwraca uwagę na stanowisko pracy, • pracuje dość systematycznie, • powierzchownie realizuje zadania, • zwykle korzysta ze wskazówek nauczyciela.
Ocena dobra Wymagania rozszerzające	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • jest przygotowany do lekcji, • dba o stanowisko pracy, • systematycznie realizuje zadania, • wykazuje się samodzielnością przy wykonywaniu większości zadań, • kieruje się wskazówkami nauczyciela, • krótko omawia wykonane prace.
Ocena bardzo dobra Wymagania dopełniające	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • realizuje zadania, angażując się w proces twórczy, • posługuje się różnymi środkami wyrazu, narzędziami i technikami, • jest samodzielny i konsekwentny w realizacji zadań, • kreatywnie przetwarza wskazówki prowadzącego, • wyczerpująco komentuje ukończone zadania.
Ocena celująca Wymagania wykraczające	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zadania w sposób wykraczający poza wyznaczone wymagania sformułowane dla jego poziomu.

Kryteria oceny zadań twórczych – klasa 7

Uczniowie w tym wieku są niezwykle wrażliwi na krytykę otoczenia. U części z nich pojawiają się zapowiedzi buntu rozwojowego, kryzys twórczości, zahamowania, zwątpienie we własne możliwości czy wstyd. Czynniki te mogą prowadzić do negowania sensu działań kreatywnych, niechęci do wyrażania siebie i osobistych odczuć. W jaki zatem sposób można próbować przełamać ten opór? Dając wybór i stawiając problem do samodzielnego rozwiązania, tak aby docenić większą dojrzałość i decyzyjność młodych ludzi. Realizacja zadania plastycznego powinna być dla ucznia wyzwaniem, poszukiwaniem rozwiązania, eksperymentem, ma służyć samorealizacji i rozwijaniu kreatywności. Sprzyjają temu zapisy podstawy programowej, wprowadzające w klasach starszych ćwiczenia oparte na bezpośredniej obserwacji natury. Uczniowie, stojąc w obliczu większych, bardziej sprecyzowanych wymagań, powinni mieć możliwość samodzielnego decydowania np. o technice pracy, zwłaszcza kiedy mają do dyspozycji techniki mieszane. Od nich powinien też

zależać format realizacji – mogą wykonać zestaw kilku szkiców albo jedną pracę wielkoformatową. Sami również wybierają, jaką w swojej realizacji zastosują perspektywę.

Szczegółowe kryteria oceny:

- zaangażowanie w proces twórczy,
- zgodność z tematem,
- wartość estetyczna pracy – świadome zastosowanie kategorii estetycznych,
- zgodność z wymaganiami technicznymi (np. format pracy, techniki plastyczne),
- spełnienie wymagań formalnych (np. konwencja, środki wyrazu),
- sposób operowania wszystkimi poznanymi elementami języka sztuki,
- oryginalność i celowość strategii twórczej,
- dyscyplina, panowanie nad formą, treścią i ekspresją pracy,
- terminowa realizacja zadania,
- komentarz do zadania, omówienie wykonanej pracy i uzasadnienie przyjętych rozwiązań,
- przygotowanie teoretyczne i praktyczne do zajęć,
- zorganizowanie i sprzątnięcie stanowiska pracy.

Przykładowe wymagania na poszczególne oceny (wymagania na ocenę wyższą zawierają wymagania na ocenę niższą):

<p>Ocena dopuszczająca Wymagania konieczne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zazwyczaj przychodzi na lekcje, • czasem jest przygotowany do zajęć, • częściowo realizuje zadania.
<p>Ocena dostateczna Wymagania podstawowe</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zazwyczaj jest przygotowany do lekcji, • zwraca uwagę na stanowisko pracy, • pracuje dość systematycznie, • wykonuje zadania zgodnie z tematem, • częściowo realizuje wytyczne formalne i techniczne, • zwykle korzysta ze wskazówek nauczyciela.
<p>Ocena dobra Wymagania rozszerzające</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest przygotowany do lekcji, • dba o stanowisko pracy, • systematycznie realizuje zadania, • zwraca uwagę na estetykę pracy, • posługuje się różnymi środkami wyrazu, narzędziami i technikami, dobierając je w zależności od zadania, • wykazuje się samodzielnością przy wykonywaniu większości zadań, • przyjmuje uwagi nauczyciela, • podejmuje rozmowę na temat swoich prac.
<p>Ocena bardzo dobra Wymagania dopelniające</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizuje zadania, angażując się w proces twórczy, • biegle posługuje się różnymi środkami wyrazu, narzędziami

	<p>i technikami, dobierając je w zależności od zadania,</p> <ul style="list-style-type: none">• jest samodzielny i konsekwentny w realizacji zadań,• kreatywnie przetwarza wskazówki prowadzącego,• wyczerpująco komentuje ukończone zadania.
<p>Ocena celująca</p> <p>Wymagania</p> <p>wykraczające</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• samodzielnie wyszukuje narzędzia i techniki,• eksperymentuje i twórczo podchodzi do zadań,• interpretuje zadania w sposób wykraczający poza wyznaczone wymagania sformułowane dla jego poziomu.